

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 28 października 2019 r.

ZP-KNPS.431.7.9.2019.NS

Pan
Mariusz Winiarz
Kierownik
Ośrodka Pomocy
Społecznej w Polanicy-Zdroju

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 26-28 sierpnia 2019 r. na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1464), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092 ze zm.), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670 ze zm.), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.) zespół kontrolerów: Natalia Szczecińska - starszy specjalista -przewodniczący zespołu, Ewa Lasota – starszy specjalista – kontroler z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do zasiłków dla opiekunów oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, a także warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych. Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2018 r. do dnia 26 sierpnia 2019 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów od dnia 15 maja 2014 r. do dnia 26

sierpnia 2019 r., natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2018 r. do dnia 26 sierpnia 2019 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 12 czerwca 2019 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2019 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju w dniu 3 października 2019 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Jednostką kieruje Pan Mariusz Winiarz zatrudniony na stanowisku Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju od dnia 1 kwietnia 2014 r.

Pan Mariusz Winiarz ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Burmistrz Miasta Polanica-Zdrój wydał następujące dokumenty:

- Pełnomocnictwo nr 35/2014 z dnia 1 kwietnia 2014 r. udzielone Panu Mariuszowi Winiarzowi – Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowania wszelkich działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji.
- Pełnomocnictwo nr 123/2014 z dnia 23 grudnia 2014 r. udzielone Panu Mariuszowi Winiarzowi – Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.
- Pełnomocnictwo nr 122/2014 z dnia 23 grudnia 2014 r. udzielone Panu Mariuszowi Winiarzowi – Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych, a także wydawania w tych sprawach decyzji.
- Pełnomocnictwo nr 16/2019 z dnia 21 stycznia 2019 r. upoważniające Pana Mariusza Winiarza – Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju do występowania w imieniu organu właściwego dłużnika do Ministerstwa Cyfryzacji z wnioskami o udostępnienie danych lub informacji z centralnej ewidencji kierowców w zakresie posiadania dokumentu prawa jazdy przez dłużników alimentacyjnych,

celem realizacji zadań ustawowych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

- Pełnomocnictwo nr 53/2010 z dnia 5 lipca 2010 r. udzielone Pani Annie Borak-Kula – Specjaliście Pracy Socjalnej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji oraz przekazywania do Biura Informacji Gospodarczej informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego [...].
- Pełnomocnictwo nr 40/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r. upoważniające Panią Annę Borak-Kula - Specjalistę Pracy Socjalnej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju do podejmowania działań, prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu (...) świadczeń rodzinnych.
- Pełnomocnictwo nr 14/2019 z dnia 21 stycznia 2019 r. upoważniające Panią Annę Borak-Kula - Specjalistę Pracy Socjalnej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju do występowania w imieniu organu właściwego dłużnika do Ministerstwa Cyfryzacji z wnioskami o udostępnienie danych lub informacji z centralnej ewidencji kierowców w zakresie posiadania dokumentu prawa jazdy przez dłużników alimentacyjnych, celem realizacji zadań ustawowych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
- Pełnomocnictwo nr 15/2019 z dnia 21 stycznia 2019 r. udzielone Pani Annie Borak-Kula - Specjaliście Pracy Socjalnej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych oraz do przekazywania do biura informacji gospodarczej, informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.
- Upoważnienie nr 66/2019 z dnia 25 czerwca 2019 r. dla Pani Anny Borak-Kula - Specjalisty Pracy Socjalnej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju do prowadzenia postępowania w sprawach o zasiłki dla opiekunów, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.
- Upoważnienie nr 4/2018 z dnia 8 stycznia 2018 r. dla Pani Katarzyny Młynarczyk – samodzielnego referenta ds. świadczeń rodzinnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju do prowadzenia postępowania administracyjnego (przyjmowania

wniosków, rozpatrywania wniosków) w sprawach z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

- Upoważnienie nr 67/2019 z dnia 25 czerwca 2019 r. dla Pani Katarzyny Młynarczyk – samodzielnego referenta ds. świadczeń rodzinnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju do prowadzenia postępowania w sprawach o zasiłki dla opiekunów (przyjmowanie, rozpatrywanie wniosków).

W okresie poddanym kontroli pracownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju prowadzący postępowania administracyjne w sprawach z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz dwóch pracowników prowadzących postępowania administracyjne w sprawach z zakresu ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, nie posiadali wymaganego pisemnego upoważnienia do prowadzenia ww. postępowań administracyjnych.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Pani Anna Borak-Kula – specjalista pracy socjalnej w OPS, prowadząca postępowania (przyjmowanie wniosków, rozpatrywanie wniosków) w sprawach z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nie posiada stosownego upoważnienia nadanego przez Burmistrza Miasta (...)

Pani Małgorzata Obstarczyk w okresie pełnienia funkcji pracownika sekcji świadczeń rodzinnych i pielęgnacyjnych, później samodzielnego referenta ds. świadczeń rodzinnych (od 1.04.2015 r. do 31.12.2017 r.) nie posiadała upoważnienia nadanego przez Burmistrza Miasta do prowadzenia postępowania administracyjnego (...) w sprawach z zakresu ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. W okresie pracy pracownik miał wydane upoważnienie pracownika organu administracji publicznej przez Kierownika OPS wg załącznika nr 1 do Zarządzenia Nr 7/2014 Kierownika OPS w Polanicy-Zdroju z dnia 15.05.2014 r.

Pani Daria Krakus – pracownik socjalny, prowadząca świadczenia z zakresu ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów w okresie od 1.04.2014 r. do 1.04.2015 r., nie posiadała upoważnienia nadanego przez Burmistrza Miasta do prowadzenia postępowania administracyjnego (...) w sprawach z zakresu ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. W okresie pracy pracownik miał wydane upoważnienie pracownika organu administracji publicznej przez Kierownika OPS wg załącznika nr 1 do Zarządzenia Nr 7/2014 Kierownika OPS w Polanicy-Zdroju z dnia 15.05.2014 r.”

Powyższa nieprawidłowość została wyeliminowana. W dniu 30 sierpnia 2019 r. przedłożono kontrolującym Upoważnienie nr 93/2019 z dnia 30 sierpnia 2019 r. wydane przez Burmistrza Miasta Polanica-Zdrój dla Pani Anny Borak-Kula – specjalisty pracy socjalnej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju do prowadzenia postępowania (przyjmowanie, rozpatrywanie wniosków, wydawanie decyzji administracyjnych) w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Pani Małgorzata Obstarczyk i Pani Daria Kraus nie realizują zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów odpowiednio: od 1.01.2018 r. – Pani Małgorzata Obstarczyk, od 2.04.2015 r. – Pani Daria Kraus.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zajmowali się:

- Pan Mariusz Winiarz – Kierownik OPS w Polanicy Zdrój od dnia 1.04.2014 r.,
- Pani Anna Borak-Kula – [REDACTED]
- Pani Katarzyna Młynarczyk – [REDACTED]
[REDACTED]
- Pani Małgorzata Obstarczyk – [REDACTED]
[REDACTED]
- Pani Daria Krakus – [REDACTED]

(dowód: akta kontroli, str. 67)

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych oraz przekazywania wniosków o świadczenia rodzinne celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.),

2. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466),
3. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r. poz. 1497),
4. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670 ze zm.),
5. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467),
6. ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.),
7. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.),
8. ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1950),
9. ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 300 ze zm.).

Podczas kontroli dokumenty udostępniła i wyjaśnień udzielała:

1. Pan Mariusz Winiarz - Kierownik Ośrodka.

Informacje ogólne:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju został powołany na mocy Uchwały Nr 55/XI/90 Miejskiej Rady Narodowej w Polanicy-Zdroju z dnia 29 marca 1990 r.

Jednostką kieruje Pan Mariusz Winiarz zatrudniony na stanowisku Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju od dnia 1 kwietnia 2014 r.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o:

- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 8/2018 z dnia 25 lipca 2018 r. Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju,

- Statut przyjęty uchwałą Nr XIII/70/2015 Rady Miejskiej w Polanicy-Zdroju z dnia 10 września 2015 r.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił, że: „*Ośrodek Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju informuje klientów o nowych okresach zasiłkowych poprzez:*

1. *Informację na stronie internetowej Ośrodka.*
2. *Informację na tablicach ogłoszeniowych Ośrodka.*
3. *Informacji na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego.*
4. *Indywidualnie podczas wizyt w Ośrodku podczas składania wniosków na świadczenia.*
5. *Indywidualnie przez pracowników socjalnych w Ośrodku podczas składania wniosków o udzielenie pomocy”.*

(dowód: akta kontroli, str. 67)

Świadczenia rodzinne, zasiłek dla opiekuna i świadczenia z funduszu alimentacyjnego, wypłacane są przelewem na wskazane przez wnioskodawców konta bankowe oraz w formie gotówki w kasie Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanicy Zdrój.

Ośrodek czynny jest w poniedziałek, wtorek, czwartek od 7:30 do 15:30, środa od 7:30 do 17:00 oraz piątek od 7:30 do 14:00.

Kontrolę wpisano do księgi kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod pozycją nr 2/2019.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Na okres zasiłkowy 2018/2019 do dnia 26.08.2019 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju wpłynęły 322 wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych.

Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 12 wniosków. Do innych organów przekazano jeden wniosek.

W okresie zasiłkowym 2018/2019 w Ośrodku Pomocy Społecznej w Polanicy - Zdroju wypłacono 2 413 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 681,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 1 537,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 184,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 12.

Ośrodek wypłacił 885 dodatków, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 11,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 37,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 3 ustawy – 0,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 4 ustawy – 138,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 79,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 161,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 0,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 8,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 157,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 290.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 1 428 zasiłków pielęgnacyjnych, 215 świadczeń pielęgnacyjnych, 54 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 28 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 69 świadczeń rodzicielskich.

W okresie zasiłkowym 2018/2019 świadczenia rodzinne pobierało 200 rodzin. Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 156 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko – 87,
- na 2 dzieci – 47,
- na 3 dzieci – 16,
- na 4 i więcej dzieci – 6.

W okresie od dnia 1.10.2018 r. do dnia 14.08.2019 r. Ośrodek wydał 400 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 20 decyzji odmownych. Od treści wydanych decyzji 5 wnioskodawców złożyło odwołanie do organu II instancji. SKO w 2 przypadkach utrzymało decyzję organu właściwego w mocy, w jednym przypadku uchyliło decyzję organu właściwego i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia, w pozostałych 2 przypadkach uchyliło decyzję organu właściwego i rozstrzygnęło sprawę.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

- 1.R.B.** – OPS/Z.R/85212/139/782/2018 z dnia 14.11.2018 r.,
- 2.M.G.** – OPS/Ś.P/85212/1892/739/2019 z dnia 14.01.2019 r.,
OPS/Z.P/85212/1863/739/2018 z dnia 10.12.2018 r.,
OPS/Z.R/85212/92/739/2018 z dnia 10.10.2018 r.,
OPS/ZmZ.R/85212/1855/739/2018 z dnia 29.11.2018 r.,
- 3.E.P.** – OPS/Z.R/85212/266/192/2019 z dnia 22.05.2019 r.,
- 4.K.Sz-H.** – OPS/S.Z.O/85212/1835/902/2018 z dnia 28.11.2018 r.,
OPS/Z.R/85212/63/902/2018 z dnia 30.08.2018 r.,
- 5.L.W.** – OPS/S.Z.O/85212/1829/1383/2018 z dnia 27.11.2018 r.,
- 6.S.R.** – OPS/Z.R/85212/56/1202/2018 z dnia 22.08.2018 r.,
OPS/ZmZ.R/85212/1860/1202/2018 z dnia 10.11.2018 r.,
- 7.N.H.** – OPS/Z.P/85212/2025/1515/2019 z dnia 11.04.2019 r.,
OPS/Z.R/85212/191/1515/2018 z dnia 7.12.2018 r.,
OPS/Ś.R/85212/1858/1515/2018 z dnia 7.12.2018 r.,
OPS/Z.jed/85212/1859/1515/2018 z dnia 7.12.2018 r.,
- 8.K.W.** – OPS/Z.P/85212/1968/319/2019 z dnia 11.02.2019 r.,
- 9.J.Cz.** – OPS/Z.P/85212/2021/1539/2019 z dnia 5.04.2019 r.,
- 10.S.M.** – OPS/Z.R/85212/209/928/2019 z dnia 9.01.2019 r.,
- 11.A.Cz.** – OPS/Z.R/85212/90/840/2018 z dnia 9.10.2018 r.,
- 12.I.W.** – OPS/Z.R/85212/79/1119/2018 z dnia 26.09.2018 r.,
- 13.M.T.** – OPS/Ś.P/85212/2071/1179/2019 z dnia 14.06.2019 r.,
OPS/Z.P/85212/2074/1179/2019 z dnia 14.06.2019 r.,
OPS/Z.R/85212/121/1179/2018 z dnia 9.11.2018 r.,
OPS/ZmZ.R/85212/2072/1179/2019 z dnia 14.06.2019 r.,
OPS/ZmZ.R/85212/1947/1179/2019 z dnia 30.01.2019 r.,
- 14.P.J-L.** – OPS/Z.R/85212/117/1328/2018 z dnia 9.11.2018 r.,
- 15.K.I.** – OPS/Ś.R/85212/1856/456/2018 z dnia 7.12.2018 r.,
- 16.M.Z.** – OPS/Z.R/85212/125/528/2018 z dnia 9.11.2018 r.,

- 17.A.K.** – OPS/Z.R/85212/60/1159/2018 z dnia 24.08.2018 r.,
- 18.M.Dz.** – OPS/Z.R/85212/61/978/2018 z dnia 24.08.2018 r.,
OPS/Z.P/85212/637/978/2016 z dnia 12.09.2016 r.,
OPSS.P/85212/638/978/2016 z dnia 12.09.2016 r.,
- 19.N.J.** – OPS/Ś.R/85212/2036/1542/2019 z dnia 6.05.2019 r.,
OPS/Z.jed/85212/2043/1542/2019 z dnia 9.05.2019 r.,
OPS/Z.R/85212/256/1542/2019 z dnia 9.05.2019 r.,
- 20.J.K.** – OPS/Z.jed/85212/1961/1525/2019 z dnia 7.02.2019 r.,
OPS/Z.R/85212/273/1525/2019 z dnia 25.06.2019 r.,
- 21.J.B.** – OPS/Z.R/85212/97/389/2018 z dnia 12.10.2018 r.,
- 22.M.P.** – OPS/Z.jed/85212/2084/1547/2019 z dnia 25.06.2019 r.,
- 23.A.Ś.** – OPS/Z.R/85212/246/1130/2019 z dnia 22.03.2019 r.,
OPS/Z.jed/85212/2010/1130/2019 z dnia 22.03.2019 r.,
- 24.A.M-B.** – OPS/Z.R/85212/182/1173/2018 z dnia 7.12.2018 r.,
- 25.I.A.** – OPS/Z.R/85212/201/60/2018 z dnia 5.12.2018 r.,
- 26.A.L.** – OPS/Z.R/85212/240/433/2019 z dnia 5.03.2019 r.,
- 27.M.Ł.** – OPS/Z.R/85212/233/23/2019 z dnia 21.02.2019 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 45 zasiłków rodzinnych oraz 55 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 4,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 2,
 - samotnego wychowywania dziecka – 4,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 9,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 6
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 27,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 2,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 1,
- 6 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 3 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 2 specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- 4 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,

- 4 świadczenia rodzicielskie.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Polanicy Zdroju, w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

OPS w Polanicy Zdrój samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Elektronicznego krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 13 (M.T.) i nr 19 (M.Dz.) w decyzji administracyjnej ustalającej uprawnienie do zasiłku pielęgnacyjnego na niepełnoletnią osobę niepełnosprawną – błędnie oznaczono stronę postępowania w osobie przedstawiciela ustawowego osoby niepełnosprawnej, zamiast osobę niepełnosprawną reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. zasiłek pielęgnacyjny przysługuje m.in. niepełnosprawnemu dziecku. Natomiast na podstawie art. 23 ust. 1 ww. ustawy ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych następuje odpowiednio na wniosek m.in. pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej (...). W związku powyższym stroną postępowania jest osoba niepełnosprawna, a nie jej przedstawiciel i to ona jest adresatem decyzji reprezentowanym przez przedstawiciela ustawowego.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 13 (M.T.) wyjaśnił:

„Ojciec wnioskował o przyznanie zasiłku pielęgnacyjnego na syna J.T, z tego powodu decyzja była wydana na wnioskodawcę”.

(dowód: akta kontroli, str. 77)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 19 (M.Dz.) wyjaśnił:

„Matka wnioskowała o przyznanie świadczenia na niepełnoletnie dziecko, z tego powodu decyzja była wydana na wnioskodawcę”.

(dowód: akta kontroli, str. 79)

2. W sprawie nr 14 (P.J-L.) i nr 17 (A.K.) organ przyznał dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego bez zaświadczenia lub informacji o zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych osoby, której udzielono urlopu wychowawczego.

W myśl art. 23b ust 1 pkt 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, informacji o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne, w tym informacji o wysokości składek od poszczególnych płatników i okresach opłacania przez nich tych składek oraz zaświadczenia lub informacji o zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 14 (P.J-L.) wyjaśnił:

„(...) Nowo przyjęty pracownik w natłoku pracy podczas przyjmowania wniosków na nowy okres zasiłkowy przeoczył, iż w aktach brakuje potwierdzenia zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego do przyznania dodatku z tytułu urlopu wychowawczego. (...)”.

(dowód: akta kontroli, str. 81)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 17 (A.K.) wyjaśnił:

„Fakt zgłoszenia do ubezpieczenia został potwierdzony przez pracodawcę – zaświadczenie z dnia 2.01.2019 r., dlatego organ nie dokonał dodatkowej weryfikacji”.

3. W sprawach nr 7 (N.H.), nr 15 (K.I.) oraz nr 19 (N.J.) dotyczących świadczeń rodzicielskich organ w rozstrzygnięciu decyzji nie określił na jaki okres przyznaje świadczenie.

Art. 107 k.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Mając powyższe na uwadze, powinna ona być sformułowana ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, musi być jednoznaczna i nie budzić jakichkolwiek wątpliwości.

Ponadto w sprawie nr 19 (N.J.) organ nieprawidłowo ustalił kwotę przysługującego świadczenia. Decyzją nr OPS/Ś.R./85212/2036/1542/2019 z dnia 6.05.2019 r. Ośrodek przyznał Pani N.J. świadczenie rodzicielskie w wysokości 433,30 zł jednorazowo w miesiącu kwietniu 2019 r., w wysokości 1000,00 zł miesięcznie na okres od 1 maja 2019 r. do 31 marca 2020 r. oraz w wysokości 500,00 zł jednorazowo w miesiącu kwietniu 2020 r.

Zgodnie z art. 17c ustawy o świadczeniach rodzinnych świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka (ust. 3 pkt 1). Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia porodu - w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1 (ust. 4 pkt 1) w wysokości 1000,00 zł miesięcznie, z uwzględnieniem ust. 6 (ust. 5). Kwotę świadczenia rodzicielskiego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę (ust. 7).

W związku z powyższym na okres od 18.04.2019 r. do 30.04.2019 r. świadczenie rodzicielskie powinno być przyznane w wysokości 433,40 zł natomiast na okres od 1.04.2020 r. do 16.04.2020 r. w wysokości 533,40 zł.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sentencji decyzji administracyjnej pracownik merytoryczny nie zawarł okresu na jaki jest przyznane świadczenie. Pracownik w uzasadnieniu zawarł informację, iż <Zgodnie z art. 17 c ust. 3 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych – w przypadku urodzenia

jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka świadczenia rodzicielskie przysługuje przez okres 52 tygodni>. Nowo przyjęty pracownik źle zinterpretował art. 17 c ust 3 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych”.

(dowód: akta kontroli, str. 87)

4. W sprawie nr 21 (J.B.) organ przyznał Stronie, która jest osobą samotnie wychowującą dziecko, zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego w tym dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka bez aktualnego zupełnego aktu urodzenia dziecka potwierdzającego, że ojciec dziecka jest nieznany.

Zgodnie z § 5 pkt 8 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4 odpowiednio odpis zupełny aktu urodzenia dziecka – w przypadku gdy ojciec dziecka jest nieznany.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Brak wezwania strony do uzupełnienia dokumentów o aktualny akt zupełny urodzenia – przeoczenie pracownika. Nowo przyjęty pracownik w natłoku pracy podczas przyjmowania wniosków na nowy okres zasiłkowy przeoczył fakt, że strona dołączyła do wniosku stary zupełny akt urodzenia córki. W dniu 27.08.2019 r. tut. Ośrodek wystąpił do Urzędu Stanu Cywilnego o wydanie zupełnego aktu urodzenia małoletniej A.B. Tego samego dnia dostarczono do Ośrodka aktualny akt zupełny małoletniej A.B. Akt potwierdził, że ojciec małoletniej A.B. jest nieznany”.

(dowód: akta kontroli, str. 89)

5. W sprawie nr 16 (M.Z.) oraz w sprawie nr 17 (A.K.) nieprawidłowo ustalono dochody rodziny. Weryfikując dochód nie skompletowano dokumentów niezbędnych do wyliczenia dochodu utraconego - w sprawie nr 16 (M.Z.) brak dokumentów zawierających datę utraty dochodu, a w sprawie nr 14 (P.J.-L.) i nr 17 (A.K.) brak dokumentu potwierdzającego wysokość dochodu utraconego). Powyższe nie miało wpływu na prawidłowość przyznanych świadczeń.

Zgodnie z art. 23 ust. 4d ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych w § 5 pkt 3 lit. g precyzuje, iż ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również dokumenty w tym oświadczenie, określające datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

Ponadto w sprawie nr 16 (M.Z.) i nr 17 (A.K.) Organ nie wezwał Stron do uzupełnienia wniosku:

- w części dotyczącej oświadczenia dot. formy wypłaty – sprawa nr 16 (M.Z.);
- w części dotyczącej wnioskowanych dodatków – sprawa nr 17 (A.K.).

Zgodnie z art. art. 24a ust. 1 ww. ustawy w przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku podmiot realizujący świadczenia wzywa pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenia do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

W myśl art. 24a ust 2 ww. ustawy w przypadku, gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 14 (P.J-L.) wyjaśnił:

„Strona oświadczyła w dniu 3.09.2018 r., że praca na umowę o pracę jest jedynym źródłem dochodu co zostało potwierdzone przez wydruk z systemu Empatia: dane o składkach na ubezpieczenie zdrowotne. W wydruku z systemu widnieje, że Pani P.J-P. zgłoszona jest tylko i wyłącznie do ubezpieczenia u jednego pracodawcy (tego samego, który udzielił Pani P.J-L. urlopu wychowawczego. Pracownik wezwał Panią do dostarczenia Pit 11 za 2017 r. w dniu 27.08.2019 r. Strona w dniu 28.08.2019 r. złożyła oświadczenie pod odpowiedzialnością karną, że dochód w wysokości (...) jest dochodem uzyskanym z umowy o pracę z firmy (...), w której obecnie przebywa na urlopie wychowawczym”.

(dowód: akta kontroli, str. 81)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 16 (M.Z.) wyjaśnił:

„Brak wezwania strony do uzupełnienia wniosku – przeoczenie pracownika. Nowy pracownik w natłoku pracy podczas przyjmowania wniosków na nowy okres zasiłkowy przeoczył, iż pomimo wezwania telefonicznie Pani do uzupełnienia wniosku, Strona nie pojawiła się.(...)”

W dniu 28.08.2019 r. wnioskodawczyni złożyła oświadczenia, które wykazują okres w jakim przebywała w roku 2017 na zasiłku macierzyńskim wypłacanym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz wysokości dochodu uzyskanego z tego tytułu.

Dochód ojca dzieci klientki utracono na podstawie oświadczenia Pana M.Z. pod odpowiedzialnością karną, że jest obecnie osobą bezrobotną. W dniu 28.08.2019 r. wnioskodawczyni złożyła oświadczenia, które wykazują okres pracy Pana Ł.Z. oraz wysokość dochodów jakie utracił”.

(dowód: akta kontroli, str. 85)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 17 (A.K.) wyjaśnił:

„Strona oświadczyła w dniu 9.08.2018 r., że umowa o pracę jest jedynym źródłem dochodu i nie posiada innych źródeł utrzymania. Ponadto z zebranej dokumentacji wynika, że strona bez względu na fakt czy ma utracony dochód czy też nie kwalifikuje się dochodowo do uzyskania zasiłku rodzinnego w tym dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego. W dniu 28.08.2019 r. Pani A.K. Krawiec złożyła w tut .Ośrodku oświadczenie pod odpowiedzialnością karną, iż kwota 22.340,95 zł wykazana w PIT37 uzyskała jedynie z firmy JES-POL, w której obecnie przebywa na urlopie wychowawczym (...)

Strona ustnie poinformowana, iż nie została zmieniona forma wypłaty i nadal oczekuje na wypłatę na rachunek bankowy, który jest w posiadaniu OPS”.

(dowód: akta kontroli, str. 83)

W nawiązaniu do powyższych wyjaśnień należy zauważyć, iż złożone przez Strony oświadczenia uzupełniające brakującą dokumentację, zostały dostarczone w trakcie kontroli w dniu 28.08.2019 r.

2. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego. Wraz z przejściem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju, w okresie zasiłkowym 2018/2019 do dnia kontroli przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 12 wniosków wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację przekazanych 4 spraw:

1.N.P., 2.M.J., 3.M.R., 4.Z.S.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono, że na złożonych wnioskach widniała data wpływu wniosku do Ośrodka. We wnioskach wskazywano kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, jak adres, nr ubezpieczenia zagranicznego, nr PESEL, ostatni adres zamieszkania członka rodziny za granicą oraz charakter pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. We wnioskach podawano skład rodziny. Ustalając stan cywilny wnioskodawcy w przypadku osoby rozwiedzionej dołączano odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód. W przypadku członka rodziny pozostającego w Polsce dołączano odpowiednie oświadczenia.

W przypadku przebywania osoby uprawnionej lub członka rodziny poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w celu zamieszkania lub podjęcia zatrudnienia, załączano oświadczenie pod odpowiedzialnością karną ze wskazaniem dat pobytu poza granicami Polski. We wnioskach wskazywano okres pobytu członka rodziny poza granicami Polski, Wszystkie złożone wnioski wraz z dokumentacją przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

Ponadto stwierdzono, co następuje:

1. W sprawach nr 1 (N.P.) nr 2 (M.J.) oraz nr 4 (Z.S.) przekazane do tut. Organu wnioski nie zawierały kompletu dokumentów umożliwiających ustalenie dochodu strony (dla świadczeń uzależnionych od dochodu), brak było weryfikacji w systemach PESEL, Ministerstwa Finansów, ZUS. Zgodnie z art. 23 b ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. organ właściwy oraz wojewoda ustalając prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny lub drogą pisemną od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz rejestrów publicznych w tym rejestrze PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, odpowiednio:

1) informacji o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, każdego członka rodziny, udzielanych przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego, zawierających dane o wysokości:

- a) dochodu,
- b) składek na ubezpieczenia społeczne odliczonych od dochodu,
- c) należnego podatku; (...)

Ponadto w sprawie nr 2 (M.J.) brakowało dokumentu potwierdzającego kwotę dochodu za 2017 r z tytułu pracy za granicą, który jest też dochodem utraconym.

Zgodnie z art. 3 pkt 1 lit. c tiret 24 ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie – oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób

fizycznych dochody uzyskiwane za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, pomniejszone odpowiednio o zapłacone za granicą Rzeczypospolitej Polskiej: podatek dochodowy oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne. Zgodnie z art. 23 ust. 4d ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

W sprawie nr 4 (Z.S.) brakowało natomiast dokumentów potwierdzających aktualną sytuację zawodową osoby przebywającej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych w § 5 pkt 3 lit. g precyzuje, iż ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również dokumenty w tym oświadczenie, określające datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu oraz zgodnie z § 5 pkt 14 inny dokument, w tym oświadczenie, niezbędne do ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego. W myśl art. 24a ust 2 ww. ustawy w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów.

Skutkiem powyższych błędów było nieprawidłowe zebranie przez pracownika merytorycznego dokumentów przesłanych do DUW we Wrocławiu w celu ustalenia czy zachodzi koordynacja systemu zabezpieczenia społecznego.

W sprawie nr 1 (N.P.) Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Nowo przyjęty pracownik przesyłając dokumenty źle zinterpretował art.23 b ust. 1 o świadczeniach rodzinnych. W/w dokumentacja zostanie niezwłocznie uzupełniona i przesłana do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu”.

(dowód, akta kontroli, str. 91)

W sprawie nr 2 (M.J.) Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Nowo przyjęty pracownik w natłoku pracy podczas przyjmowania wniosków na nowy okres zasiłkowy przeoczył fakt niewypełnienia przez Wnioskodawcę załącznika ZSR-05 oraz pracownik przesyłając dokumenty źle zinterpretował art. 23 b ust. 1 ustawy

o świadczeniach rodzinnych. W/w dokumentacja zostanie niezwłocznie uzupełniona i przesłana do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.”

(dowód, akta kontroli, str. 93)

W sprawie nr 4 (Z.S.) Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Nowo przyjęty pracownik przesyłając dokumenty źle zinterpretował art. 23 b ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych. W/w dokumentacja zostanie niezwłocznie uzupełniona i przesłana do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.”

(dowód, akta kontroli, str. 97)

2. W sprawie nr 3 (M.R.) analogicznie jak w sprawie 1 (N.P.), nr 2 (M.J.) i nr 4 (Z.S.) organ nie zweryfikował wnioskodawcy w bazie danych Pesel. Ponadto nie skompletował dokumentów umożliwiających ustalenie przez wojewodę, czy w danej sprawie zachodzi koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego oraz prawidłowego ustalenia państwa właściwego do wypłaty świadczeń. Brak było dokumentów potwierdzających aktualną sytuację zawodową wnioskodawcy.

Zgodnie z art. 23a ust.1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w przypadku gdy osoba uprawniona do świadczeń rodzinnych lub członek rodziny tej osoby przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy przekazuje wniosek wraz z dokumentami wojewodzie.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych w § 5 pkt 14 precyzuje, iż ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również dokumenty w tym oświadczenie niezbędne do ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego.

W myśl art. 24a ust 2 ww. ustawy w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Nowo przyjęty pracownik przesyłając dokumenty źle zinterpretował art. 23 b ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych. W/w dokumentacja zostanie niezwłocznie uzupełniona i przesłana do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.”

(dowód, akta kontroli, str. 95)

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień należy zauważyć, że zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zawartymi w piśmie nr DSZ.III.5400.19.2018.MZ z dnia 7 marca 2018 r. właściwym jest, aby organ przyjmujący wniosek miał obowiązek skompletowania tak, jakby sam był władny go rozpoznać. Złożony wniosek powinien zostać zweryfikowany pod względem formalnym przez przyjmujący organ właściwy. Ponadto w sytuacji kiedy nie zachodziłyby przesłanki do zastosowania przepisów art. 23a ustawy o świadczeniach rodzinnych złożony wniosek powinien zawierać wszystkie dane oraz dokumenty, w tym oświadczenia niezbędne do przeprowadzenia postępowania i wydania decyzji. W przypadku stwierdzenia błędów lub braków we wniosku, organ właściwy powinien podjąć działania zmierzające do usunięcia i przekazania do wojewody kompletnego, prawidłowo wypełnionego wniosku. W przypadku braków formalnych wniosku (zwłaszcza niezamieszczenia kompletności informacji umożliwiających ustalenie aktywności zawodowej rodziców/małżonków w innym państwie) przekazanie wniosku do wojewody jest przedwczesne, gdyż w oparciu o taki materiał dowodowy nie jest możliwe ustalenie, czy w danej sprawie mają zastosowanie przepisy dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub ustalenia kraju pierwszeństwa. Brak wszystkich dokumentów (zwłaszcza dotyczących kwestii związanych z dochodem rodziny) uniemożliwia natomiast wydanie decyzji o odmowie lub przyznania świadczenia.

Niezależnie od powyższego Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego pismem nr ZP-KŚ.7060.5.2018.MB z dnia 10 września 2018 r. skierowanym do Wójtów/Burmistrzów/ Prezydentów w województwie dolnośląskim na prośbę Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Departamentu Systemów Zabezpieczenia Społecznego zwrócił uwagę, iż organ właściwy podejmując działania w trybie art. 23a ustawy o świadczeniach rodzinnych powinien ustalić i przekazać wojewodzie wraz z prawidłowo wypełnionym wnioskiem niezbędne informacje, dotyczące rodziny wnioskodawcy, zebrane na podstawie złożonych przez stronę dokumentów, w tym

oświadczeń zawierających klauzulę o treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.). Ustawa daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 ze zm.) z dniem 1 lipca 2013 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju od dnia wejścia w życie ustawy, tj. 15.05.2014 r. wypłacił 427 świadczeń z tytułu zasiłku dla opiekuna.

W okresie tym wydał 33 decyzje administracyjne. Od treści wydanych decyzji strony nie wniosły odwołań do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków dla opiekunów o następujących numerach:

1. B.O. – OPS/ŚP/.85212/1039/2012/Z.O/9/2014 z dnia 22.05.2014 r.,

OPS/Z.O/.85212/7/2014 z dnia 4.06.2014 r.,

OPS/Zm.Z.D.O/.85212/1847/1039/2018 12.11.2018 r.

2. E.P. – OPS/ŚP/.85212/962/2012/Z.O/20/2014 z dnia 10.06.2014 r.,

OPS/Z.O/.85212/8/2014 z dnia 11.06.2014 r.,

OPS/Zm.Z.D.O/.85212/1848/962/2018 12.11.2018 r.

Wnioski składano nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku ustalania prawa do zasiłku dla opiekuna w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji, w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna za okres od dnia wejścia w życie ustawy udokumentowano przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawano w terminie.

W sposób prawidłowy określały elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a., tj. oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydawania decyzji. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń uwierzytelniane były przez właściwe organy. Okres uprawnienia oraz wysokość przyznanych świadczeń ustalane były prawidłowo.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. Wnioski zamiast na wnioskach o zasiłek dla opiekuna składane były na drukach przeznaczonych dla osób ubiegających się o świadczenie pielęgnacyjne.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna organ ustalający prawo do świadczeń pielęgnacyjnych wszczyna na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna. Wniosek może być złożony nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W 2014 roku przy składaniu wniosków o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna tu. OPS nie dysponowała drukami na powyższe świadczenie. Składanie i przyjmowanie wniosków odbywało się na druku załącznika nr 18 tj. wniosku o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. Pracownik w trakcie przyjmowania wniosku o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna informowała wnioskodawcę o przysługującym prawie do zasiłku jednak przeoczył i nie dokonał stosownej korekty druku wniosku”.

(dowód: akta kontroli, str. 99)

2. W sprawie nr 1 (B.O.) aktualizacja wywiadów środowiskowych przeprowadzana była bez zachowania terminu wskazanego w art. 7 ust. 3 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, zgodnie z którym aktualizację wywiadu przeprowadza się co 6 miesięcy, jeżeli

do końca okresu, na który zostało ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna pozostało więcej niż 3 miesiące oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Wywiady środowiskowe u Pani J.K. matki Pana B.O. były przeprowadzane w miejscu zamieszkania przez pracownika socjalnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku. Fakt opóźnień w przeprowadzaniu wywiadu środowiskowego wynika z przekazywania korespondencji pomiędzy Ośrodkami Pomocy Społecznej, a także dużą ilością spraw związanych z przyjmowaniem wniosków w trzech przypadkach jest to nieterminowe jednomiesięczne opóźnienie w przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego”.

(dowód: akta kontroli, str. 99)

3. Organ nie występował do właściwych organów emerytalno-rentowych o ustalenie okresów składkowych i nieskładkowych osób uprawnionych do zasiłku dla opiekunów.

Zgodnie z art.6 ust. 2a. ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości odpowiednio:

- 1) świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługujących na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych,
- 2) zasiłku dla opiekuna przysługującego na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

- przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę.

Zgodnie z art. 6 ust. 2c. wójt, burmistrz lub prezydent miasta, jeżeli wypłaca osobie świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna, może wystąpić do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o udzielenie informacji o przebiegu ubezpieczenia oraz za jaki okres za tę osobę powinien opłacać składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Jesteśmy w posiadaniu kserokopii świadectw pracy Pana B.O. poświadczające przebieg zatrudnienia do momentu uzyskania zasiłku dla opiekuna. Organ nie występował o ustalenie okresów składkowych i nieskładkowych dla Pani E.P i Pana B.O.”.

(dowód: akta kontroli, str. 101)

4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wpłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670 ze zm.).

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2018/2019 do dnia kontroli pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano 29 osobom z 20 rodzin.

W okresie tym wypłacono 172 świadczenia, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 149 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 23 świadczenia,
- 25 lat i więcej – 0 świadczeń.

W okresie od dnia 1.10.2018 r. do dnia 14.08.2019 r. Ośrodek wydał 30 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego w tym 5 decyzji odmownych z powodu przekroczonego kryterium dochodowego. Od treści wydanych decyzji strony nie wniosły odwołania do organu II instancji.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 10 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 5 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji o następujących numerach:

1.J.O. – OPS/FA/WN/8320/11/2018-2019 z dnia 13.09.2018 r.

2.W.K. – OPS/FA/WN/8320/2018-2019 z dnia 12.09.2018 r.

3.M.H. – OPS/FA/WN/8320/4/2018-2019 z dnia 31.08.2018 r.

4.M.Z. – OPS/FA/WN/8320/27/2018-2019 z dnia 31.05.2019 r.

5.R.S. – OPS/FA/WN/8320/6/2018-2019 z dnia 27.08.2018 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły.

W przypadku, gdy osoba uprawniona w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy nie otrzymywała alimentów albo otrzymywała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Sposób doręczenia decyzji był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Ponadto w decyzjach w sposób prawidłowy wykazano elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 5 następujących dłużników alimentacyjnych: nr 1 (A.Z.), nr 2 (T.J.), nr 3 (K.S.), nr 4 (Ł.Z.), nr 5 (M.O.),

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy Polanica-Zdrój, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, informację o obowiązku zwrotu należności z tytułu świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy Polanica Zdrój, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Oświadczenia majątkowe składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej, o czym składający został pouczony.

Po przeprowadzeniu wywiadu i odebraniu oświadczenia majątkowego przekazywano komornikowi sądowemu informacje istotne dla skuteczności egzekucji.

Gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwiał przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym

urzędzie pracy, jako bezrobotny albo poszukujący pracy lub bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, odmówił przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych Organ wszczywał postępowanie w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W kontrolowanym okresie Ośrodek kierował wnioski do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – kodeks karny.

Ponadto ustalono, że Ośrodek przekazywał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dodatkowo, jako organ właściwy wierzyciela występował z wnioskami do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, dołączając do wniosku ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz informację o rozpoczęciu realizacji ww. decyzji i terminie wypłat świadczeń w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- błędne oznaczenie strony postępowania w decyzji dotyczącej zasiłku pielęgnacyjnego,
- brak weryfikacji informacji o zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych osoby, której udzielono urlopu wychowawczego,
- brak okresu przyznanego świadczenia rodzicielskiego w rozstrzygnięciu decyzji,
- błędna kwota przyznanego świadczenia rodzicielskiego,
- przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka bez aktualnego odpisu zupełnego aktu urodzenia dziecka,
- wydawanie decyzji bez kompletu dokumentów,
- brak wezwań o uzupełnienie wniosku o świadczenia rodzinne,
- przekazywanie niekompletnej dokumentacji wojewodzie celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
- nieterminowe przeprowadzanie wywiadów aktualizacyjnych w sprawach dotyczących zasiłków dla opiekunów,

- nieustalenie przez jaki okres należy opłacać składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla osób uprawnionych do zasiłków dla opiekunów.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Adresatem decyzji przyznającej prawo do zasiłku pielęgnacyjnego na niepełnoletnie osoby niepełnosprawne oznaczać osobę niepełnosprawną reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.

Podstawa prawna: art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. W przypadku ubiegania się o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego do wniosków dołączać zaświadczenie pracodawcy lub oświadczenie o okresie na jaki został udzielony urlop wychowawczy oraz weryfikację dotyczącą podleganiu ubezpieczeniu społecznemu.

Podstawa prawna: art. 23b ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób staranny i rzetelny. Rozstrzygnięcie formułować ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, musi być jednoznaczne i nie budzić jakichkolwiek wątpliwości, przede wszystkim rzetelnie określać okres i kwotę przyznanego świadczenia.

Podstawa prawna: art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Prawidłowo ustalać okres pobierania świadczenia rodzicielskiego - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka – świadczenie przyznawać na okres 52 tygodni. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrąślać do 10 groszy w górę.

Mając na uwadze powyższe, w sprawie nr 19 (N.J.) należy podwyższyć kwotę przysługującego świadczenia rodzicielskiego za miesiąc kwiecień 2019 r. do 433,40 zł oraz za miesiąc kwiecień 2020 r. do 533,40 zł.

Podstawa prawna: art. 17c ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: niezwłocznie.

5. W przypadku dziecka, którego ojciec jest nieznan, do wniosku o ustalenie prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka dołączać aktualny odpis zupełny aktu urodzenia dziecka.

Podstawa prawna: § 5 pkt 8 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Do wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych dołączać dokumenty, w tym oświadczenia, określające datę utraty dochodu oraz ich wysokość.

Podstawa prawna: art. 23 ust. 4d ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.) oraz § 5 pkt 3 lit. g rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

7. W przypadku niekompletnego wniosku wzywać stronę do uzupełnienia wniosku lub dokumentów. W przypadku niezastosowania się do wezwania wniosek pozostawić bez rozpatrzenia.

Podstawa prawna: art. 24a ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

8. Wnioski o świadczenia rodzinne kierowane do wojewody celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazywać z kompletem dokumentów zawierającym niezbędne informacje dot. rodziny wnioskodawcy.

Podstawa prawna: art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.) oraz § 2 - § 5 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu

informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

9. Aktualizacje wywiadów w sprawach o ustalenie i wypłatę zasiłków dla opiekunów przeprowadzać co 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który zostało ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna, pozostało więcej niż 3 miesiące, oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna.

Podstawa prawna: art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

10. Występować do właściwych organów emerytalno-rentowych w celu ustalenia okresu opłacania składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla osób uprawnionych do zasiłku dla opiekunów.

Podstawa prawna: art. 6 ust. 2a i 2c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 300 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Burmistrz Miasta Polanica-Zdrój, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Ewelina Zygmunt
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Burmistrz Miasta Polanica-Zdrój

1. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontrola i Nadzór w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej
E. Zygmunt
Ewelina Zygmunt